

By-, Land- og Kirkeministeriet
Sendt pr. mail
13-02-2026

Præsteforeningen
Rosenvængets Allé 16
2100 København Ø

Tlf. 35 26 05 55
Fax 35 43 05 88
ddp@praesteforening.dk

Telefonerne er åbne alle
hverdage fra klokken
10.00 til 15.00.

Høringssvar på høring over udkast til bekendtgørelse om afskæring af klageadgang for visse afgørelser i ansættelses- og personalesager for folkekirkens præster og provster

Præsteforeningen har modtaget By-, Land- og Kirkeministeriets (herefter BLKM) høringsskrivelse af 23. januar 2026.

Præsteforeningen er uforstående overfor BLKM's hensigt om at indføre en så vidtgående afskæring af klageadgang.

I udkastet er det fastsat, at afskæringen af klageadgange sker i medfør af § 24 a, i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. Denne bestemmelse har følgende ordlyd:

"Klageadgang § 24 a.

Kirkeministeren kan fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelser i ansættelses- og personalesager, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for en højere administrativ myndighed."

Denne bestemmelse blev indført med L76 2024/2025

Lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. vedrører imidlertid alene ansættelse - og blandt andet ikke uansøgt afskedigelse og andre ansættelsesretlige afgørelser over præster.

Af udkast til nærværende høring fremgår desuden følgende forslag:

”§ 2. Afgørelser truffet af biskoppen i præsters og provsters personalesager, kan ikke påklages til By-, Land- og Kirkeministeriet.”

Præsteforeningen skal hermed – som også sket i høringssvaret til L76 – fremkomme med den indsigelse, at afskæring af klageadgang udover hvad ansættelsesloven tilsiger, er uhjemlet. En bemyndigelse i en lov kan alene vedrøre afgørelser i henhold til den lov, hvori bemyndigelsen er indsat, og der kan derfor også alene ske udmøntning heraf indenfor det pågældende lovområde.

Der er derfor heller ikke hjemmel i den pågældende bemyndigelsesbestemmelse til at afskære klageadgangen udover, hvad den pågældende lov omhandler.

Dernæst skal Præsteforeningen atter gentage den indsigelse, der ligeledes blev fremsat under høringen af L76, at afskæring af klageadgang generelt er en væsentlig forringelse af præsters retssikkerhed, og indebærer en øget risiko for retssager mv. fremover.

Præsteforeningen oplever allerede en uensartet praksis på tværs af stifterne. Biskopper og stiftsadministrationer kan have forskellige tilgange, og ligeledes vurdere og behandle sagerne forskelligt. Dette er de facto også, hvad Præsteforeningen erfarer i praksis.

Af forslaget fremgår endvidere:

”§ 4. Afgørelser truffet af biskoppen om uansøgt afsked af overenskomstansatte sognepræster i henhold til lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. og regler fastsat i medfør heraf, jf. § 1, i cirkulære om afsked af visse præster og forberedende sagsbehandling ved uansøgt afsked af tjenestemænd, kan ikke påklages til By-, Land- og Kirkeministeriet.”

Udover det ovenfor nævnte om den meget uhensigtsmæssige forskelsbehandling af overenskomst- henholdsvis tjenestemandsansatte præster skal Præsteforeningen også tilkendegive sin undren over, hvad der nærmere menes hermed.

Hvis der i bestemmelsen ligger, at der ikke i forbindelse med sagsbehandlingen af uansøgt afsked af tjenestemænd kan ske påklage af sagsbehandlingsfejl, er

det et yderligere retssikkerhedsmæssigt meget betænkeligt skridt, da fejl mv. relateret til fx sagsbehandlingen generelt ikke kan afskæres.

Dernæst kan kompetencen i relation til uansøgt afsked af tjenestemænd ikke delegeres, jf. tjenestemandslovens § 26, stk. 2, hvorefter *"uansøgt afsked kun [kan] foretages af ministeren."*

Lovgiver har med § 26, stk. 2, givet et udtrykkeligt direktiv, hvorefter uansøgt afsked kun kan ske på ministerniveau (BLKM), hvilket medfører, at sagsbehandlingen skal ske her. Dette følger klart af lovgivningen.

Hvis der reelt set bliver tale om et "gummistempel" i BLKM af en af biskoppen foretaget sagsbehandling og beslutning, må dette være i strid med lovgivers hensigt. Hvis BLKM således automatisk godkender indstillinger truffet af en underordnet myndighed, uden reel selvstændig stillingtagen og sagsbehandling eller kritisk vurdering, vil dette være i strid med tjenestemandsloven.

Afgørelser skal desuden begrundes mv., så en afgørelse fra BLKM's side kan ikke være et copy-paste af en høring eller indstilling fra biskoppen, men fordrer en selvstændig sagsbehandling med egen vurdering heraf - forud for eventuel afgørelse.

Dette vil selvsagt kunne anfægtes, ligesom formelle fejl og mangler altid vil kunne påklages.

Afskæring af klageadgangen øger risikoen for forskelsbehandling indenfor samme faggruppe (præster), hvis muligheden for at inddrage den centrale ansættelsesmyndighed via klageadgangen ikke længere er til stede for de overenskomstansatte præster.

Angående klageadgang i relation til afgørelser truffet i henhold til boligcirkulæret:

Alle de hidtidige klageadgangsbestemmelser fastsat i boligcirkulæret bortfaldt med det nye boligcirkulære ikrafttræden 1. januar.

Præsteforeningen har tidligere i sit høringssvar af 20. august 2025 beklaget disse ændringer, da sognepræster hermed er blevet afskåret fra at klage over væsentlige ansættelsesretlige afgørelser truffet på et lavere myndighedsniveau.

Det foreslås nu, at klageadgangen også afskæres f.s.v.a boligcirkulærets § 3, stk. 2 og 3, der angår ophævelse og tilknytning af boligpligt samt § 4, stk. 1-4, angående ret til dispensation fra boligpligten under visse betingelser, qua ansættelseslovens § 18.

Det er først fra det nye boligcirkulærets ikrafttræden pr. 1. januar 2026, at biskoppen har fået delegeret afgørelseskompetencen på ophævelse og tilknytning af en boligpligt. En ændring, som Præsteforeningen tilsluttede sig som værende hensigtsmæssig.

Foreningen finder det dog særdeles bekymrende for retssikkerheden, at klageadgang over afgørelser på et så væsentligt vilkår fjernes. Særligt taget i betragtning af, at der endnu ikke er etableret nogen praksis på stiftsniveau for disse afgørelser.

Ophævelse af en boligpligt medfører, at præsten og dennes husstand skal fraflytte præsteboligen med et varsel på 6 måneder i et bestående ansættelsesforhold.

Foreningen indstiller derfor, at klageadgangen på afgørelser efter boligcirkulærets § 3, stk. 2 og 3, fastholdes.

Til afslutning skal bemærkes, at Præsteforeningen ser med stor bekymring på de omfattende konsekvenser for præsters retssikkerhed, der følger af ministeriets organisatoriske ændringer, som også medfører en forskelsbehandling af overenskomst- og tjenestemandsansatte præster. Præsteforeningen var blevet stillet i udsigt at blive inddraget i de videre overvejelser, og finder det kritisabelt, at dette ikke er sket.

Med venlig hilsen

Den danske Præsteforening
Lars Qvistgaard